

Risiko 2021

Helhetlig sikring mot sammensatte trusler

Orientering for Nettverk for informasjonssikkerhet

28. april 2021

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Espen Edvardsen
Seniorrådgiver

Innhold

- NSMs risikovurderinger – kort introduksjon
- Verdier i et nasjonalt sikkerhetsperspektiv
- Risikobildet
- Sårbarheter
- Hvordan kan risiko reduseres?

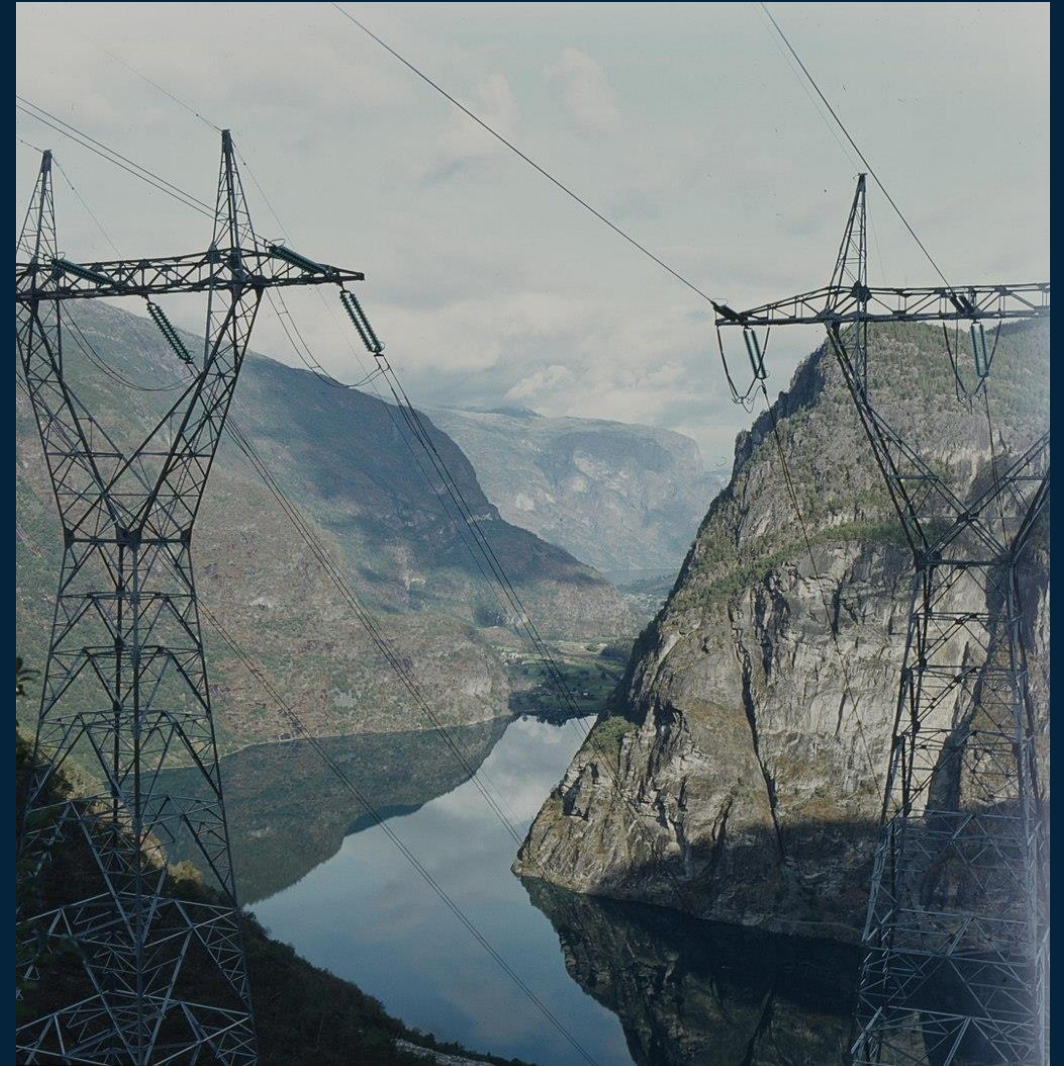
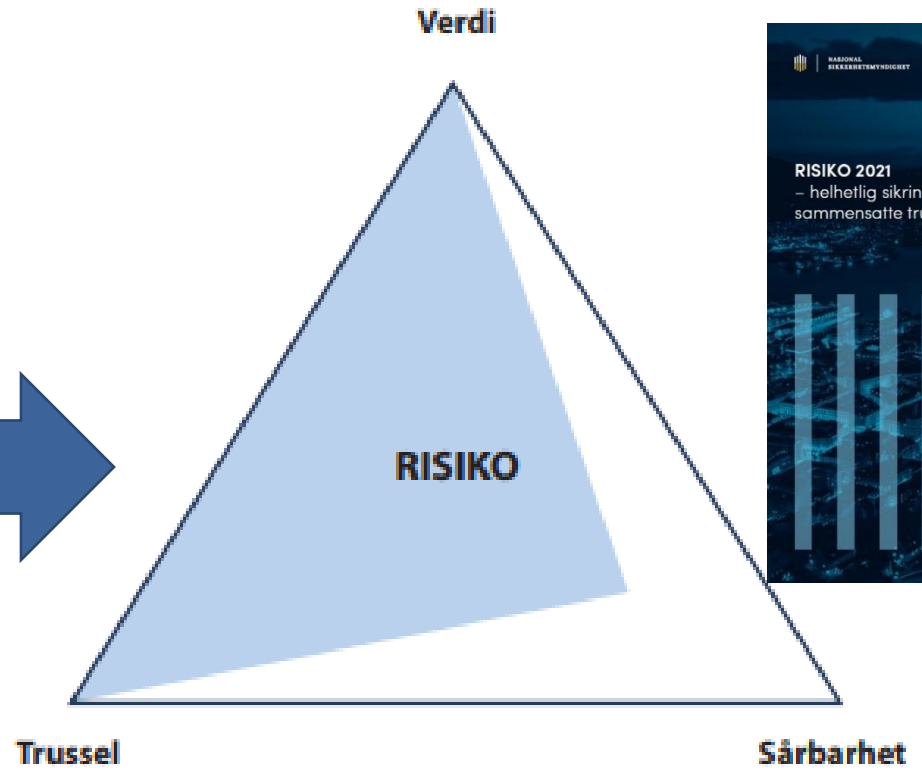
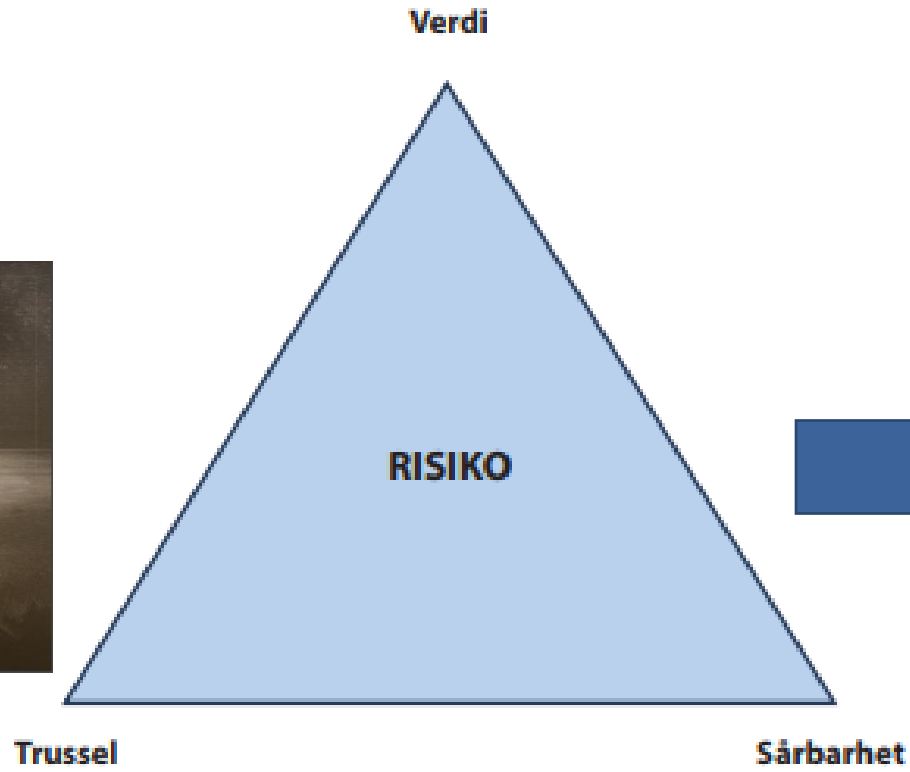
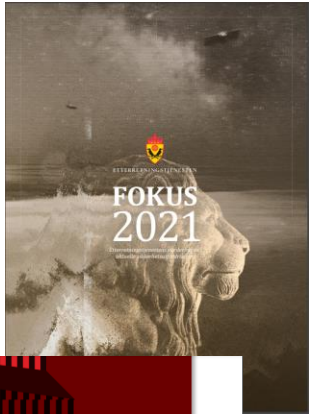

Foto: NVE

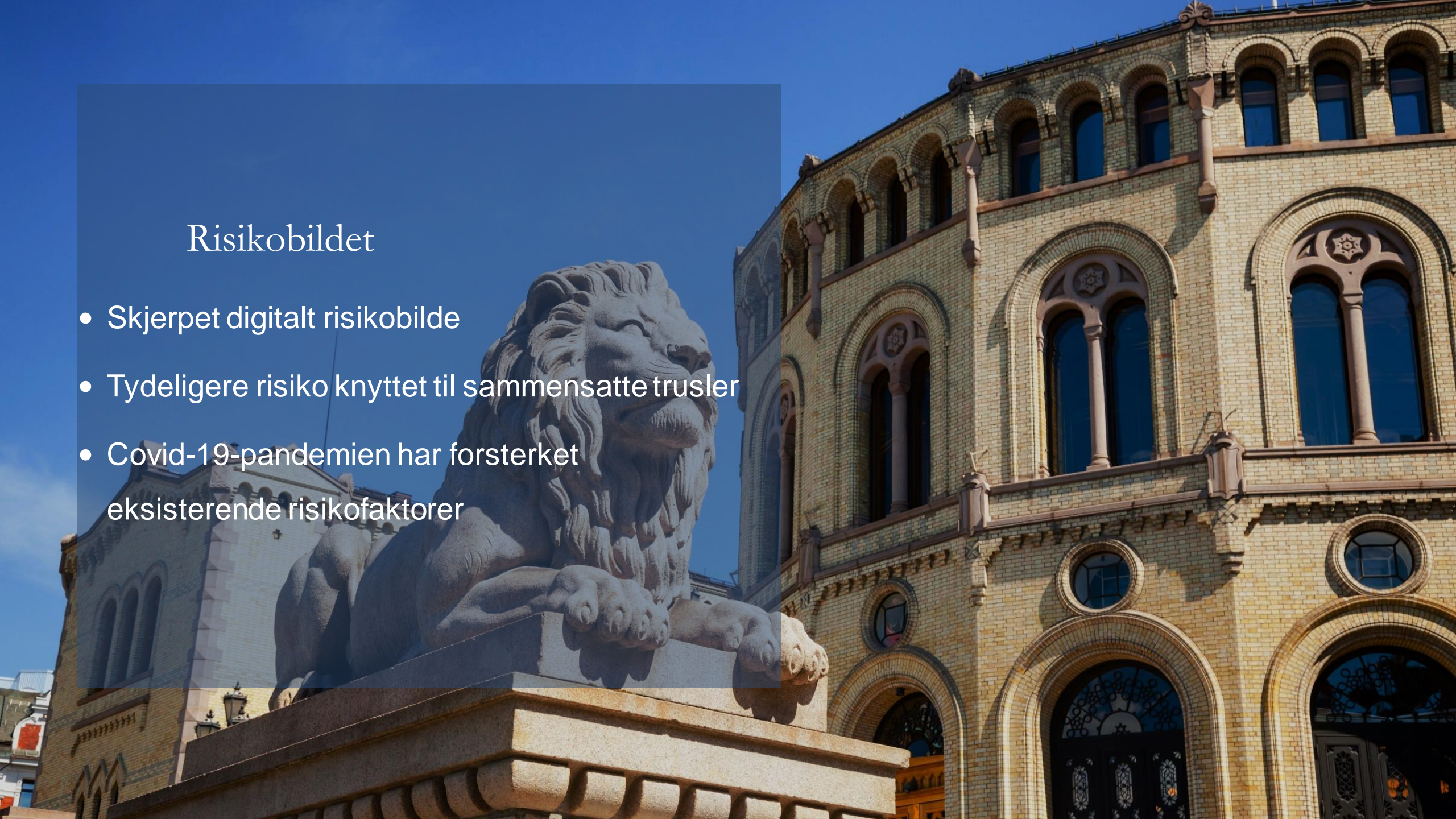
Verdier i et nasjonalt sikkerhetsperspektiv

- Dynamisk – endringer skjer raskt
- Nasjonalt risikobilde favner videre enn sikkerhetsloven
- Ny sikkerhetslov – større virkeområde

Risikobildet

- Skjerpet digitalt risikobilde
- Tydeligere risiko knyttet til sammensatte trusler
- Covid-19-pandemien har forsterket eksisterende risikofaktorer

Sårbarheter

- Nasjonale sårbarheter på strategisk nivå
- Sårbarheter i virksomheter og samfunnsfunksjoner
- Sårbarheter ved systemer, infrastruktur og objekter

Nasjonale sårbarheter – strategisk nivå

- Situasjonsbildet for sammensatte trusler

Illustrasjon fra *Den trojanske hest*
Sikkerhetsstaben, Forsvarets overkommando, 1976

Sårbarheter i virksomheter og samfunnsfunksjoner

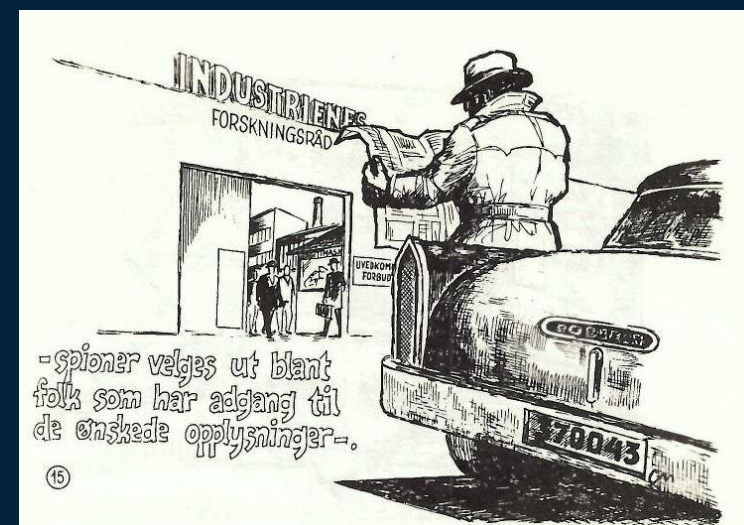
- Lange komplekse verdikjeder
- Skytjenester – muligheter og utfordringer
- Innsiderisiko

The New York Times

About 18,000 private and government users downloaded a tainted software update that gave Russian hackers a foothold into victims' systems, according to SolarWinds, the company whose software was compromised. Brendan Mcdermid/Reuters

Faksimile: New York Times

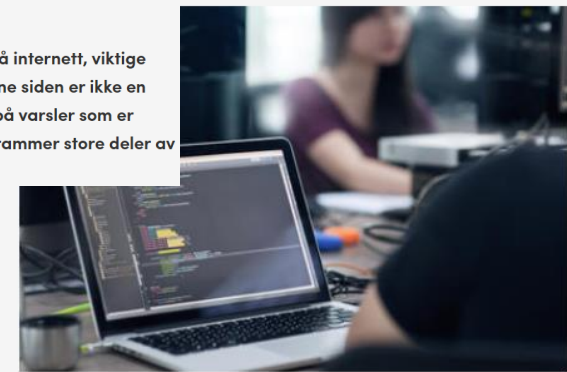

Sårbarheter ved systemer, infrastruktur og objekter

- Mangelfull oversikt over virksomhetens verdier
- Kjente sårbarheter utnyttet fortsatt
- IOT, sensorer og smart-teknologi

Varsler fra NCSC

Her finner du varsler fra NCSC, blant annet sårbarheter på internett, viktige oppdateringer og andre cyberhendelser. Varslene på denne siden er ikke en komplett liste over aktuelle sårbarheter. NCSC fokuserer på varsler som er relevante for samfunnsviktige virksomheter og/eller som rammer store deler av samfunnet.

4 MARS 2021

Varsel: Aktiv utnyttelse av sårbarheter i Microsoft Exchange

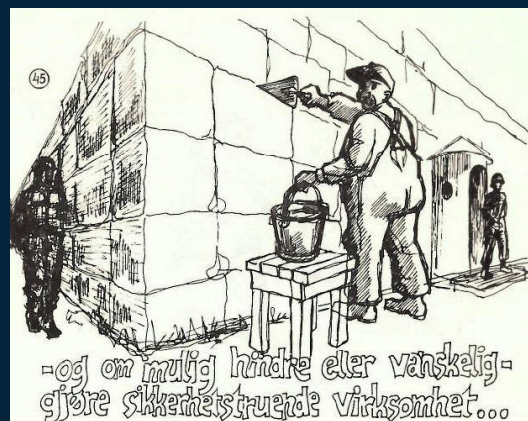

Utklipp: nsm.no
Illustrasjon fra *Risiko 2021*

Hva kan redusere sårbarheter?

- God sikkerhetsbevissthet i alle ledd
- Gjøre gode verdi- og risikovurderinger
- Helhetlig sikkerhetsarkitektur
- Følge NSMs grunnprinsipper
 - IKT-sikkerhet
 - Fysisk sikkerhet
 - Personellsikkerhet
 - Sikkerhetsstyring

BILDE 45

Som nevnt omfatter den defensive eller forebyggende sikkerhetstjeneste en rekke tiltak som må settes i verk av hver enkelt som på en eller annen måte har ansvar for opplysninger, materiell og personell, for om mulig hindre eller vanskeliggjøre virksomhet som kan true vår sikkerhet.

Det er ikke mulig her å nevne alle disse tiltak, som er fastsatt i en rekke lover, instruksjoner og direktiver. Eksempler på slike tiltak er:

BILDE 46

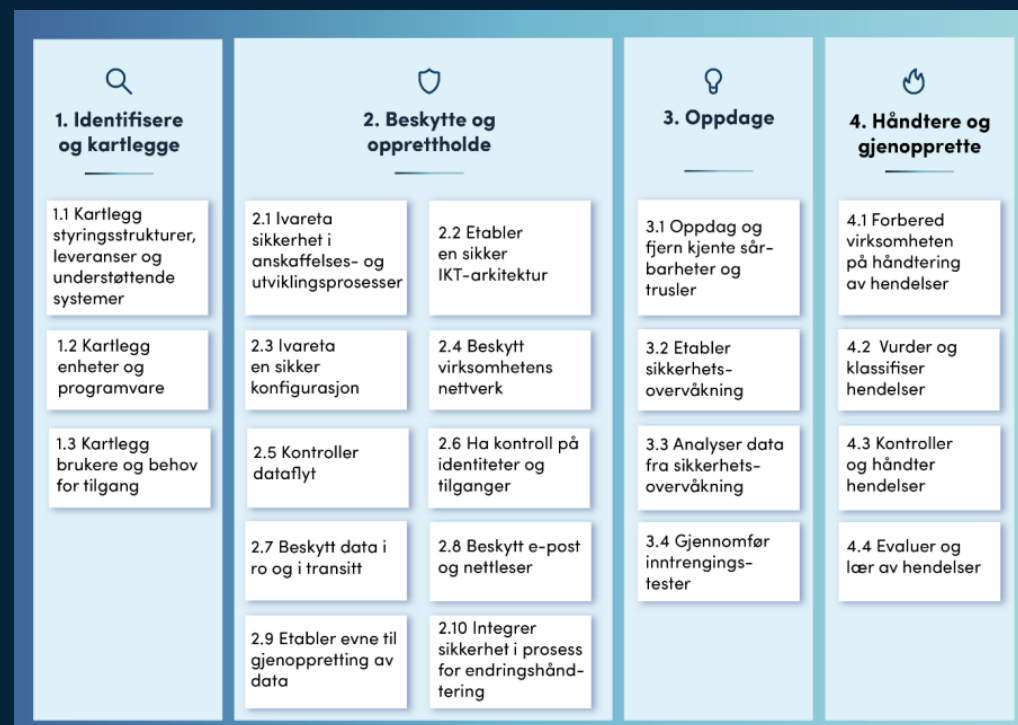
- Begrense spredning av opplysninger og dokumenter
 - Overholde taushetsplikt
 - Sikre oppbevaring av dokumenter, materiell og nøkler
 - Sikre forsendelse av dokumenter og materiell
 - Vaktjeneste
 - Adgangskontroll
 - Personkontroll
 - Bruk av alarmanlegg
 - Opprette sikrede områder
 - Riktig bruk av sambandsmidlene
 - Kritisk vurdering av propaganda og rykter
- Hva slags opplysninger er det som skal beskyttes ?

Øvelser

- Øvelser er en naturlig og viktig del av virksomhetens forebyggende sikkerhetsarbeid

Virksomhetsikkerhetsforskriften § 9:

Virksomheten skal regelmessig gjennomføre øvelser for å kontrollere effekten av sikkerhetstiltakene i en normalsituasjon og av tiltakene som er planlagt ved økt trusselnivå.

4.1.6 **Test og øv på planer jevnlig slik at disse er godt innøvd. a)** Øvelser bør inkludere relevante underleverandører. **b)** Øvelser bør inkludere testing av rutiner for deteksjon og beredskap, se 3.4.5.

NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet

Et dynamisk risikobilde betyr at det må jobbes kontinuerlig og systematisk med sikkerhet – i alle ledd.

Takk for oppmerksomheten!

